

Gure erriko unibersitarioak nora joango?

Alderdi, 285. zk., 1973-07.

Gure erriari beti ukatu zaizkio Unibersidadeak.

Oñateko Unibersidadeaz beste, orain dela mende bat baino geiago, 1866an, Bidasoaz onuzko ikasle guziak artuko zituen Unibersidade bat eratzeko aaleginak egin ziran, eta Iruñak orretarako bear ziren lurrak eta iru miloi erreal eskeini ere egin zituen.

Baina politika arazoak uxatu zizkiguten asmo oiek.

Iru urte geroago, 1869an, Gazteizen sortzeko asmoak azaldu ziren, baina Madriderik ito zuen jaio-berria zen gogo au. Gero, Bizkaian sortu ziren asmo berak (1870), naiz eta 1866garren urteraino Deustokoa mamitu ez bazen ere; au Valladolid-eko Unibersidadearen mende 1963 arte egon arren izan zen zerbait. Donostian ere egin ziren aaleginak 1914an. Iru urte gero, 1917an, berriz Iruña asi zen asmo berekin; eta 1922 eta 1923an Donostian eta Bilbon izan ziren onetarako gogoak

Ez alperrik.

Euzkadiri Unibersidadea bide bat ematea peligr osoa zen leen, eta peligr osoa da orain ere.

Kultura bideak peligr osoak direla esaten dutenak dira, gure ustez, peligr osoak.

Joanak ez digute batera lagundu, baina oraingo ontan gauzak askoz ere geiago ari zaizkigu larritzen.

1) Ez dira gure erriko Unibersidade-ek Espainiako unibersidadeetara bultzatzen gaituen kalteak bakarrik. Gure erriak sortu berria digute bat Bilbon, eta beste Unibersidade bat sortu du Opus-ek (eta batez ere bere bideetatik dabiltenetzat) Iruñan. Ala ere, gure errian goi-mailako ikasleak geitzen ari dira, eta Unibersidade oietatik kanpo eta gainontzeko Fakultade eta Kolejio batzuetatik kanpo, Espainiako Unibersidadeetara joan bearrean arkitzen gera.

Esan dugunez, arazo au ez da berria.

Baina beste zerbait gertatzen asia da.

2) Euskotarrok joan oi ginen Unibersidadeak: Zaragozakoak, Valladolid-ekoak, Salamancakoak, Santiagokoak, Madrid eta Barcelonakoak, bertako ikasleekin betetzen asi dira, eta, noski, leendabizi bertakoak artzen dituzte. Geuk egingo genduken bezala. Au legezkoa danez, legezka da guk ere gure errian bear ditugun unibersidadeak izatea, eta ez baditugu, sortzea.

Erriek gero eta jakintza-bide zabalagoak eta pizkorragoak eta sakonagoak eta luzeagoak gertatzen ari dira. Etorrera lan oiek gaur ondoen gertatzen dituztenetzat izango da.

Nola geratu genitezke ixilik gu, gazteok, gure bide oiek itxita ikusten ditugunean!

Leen gure erriak Unibersidade bideetaako asmoak erakutsi baditu, gaur ez du ortan bakarrik geratu bear. Gure erriko jakintza mailetan pausoak eman nai dituzten guzientzat Unibersidadea bideak irekitzea da gaur gure agindua.

Onetarako gurasoak eta seme-alabak, bi belaunaldiak, elkarrekin lan egiteko bide berriak irekitzeko lanak gertatzen asi behar dugu.